

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

25 d'avrigl 2023

2 da matg 2023

342/2023

Dumonda Mazzetta

concernent il cumbat cunter neofitas en l'agricultura

Resposta da la Regenza

Neofitas daventan pli e pli in problem, sch'ellas sa derasan er sin la surfatscha utilisada da l'agricultura (SUA), sch'ellas stgatschan plantas da pavel d'auta qualidad e sch'ellas smanatschan la biodiversidad. Ellas sa derasan dentant er ordaifer la SUA, en il territori d'abitadi, per lung da meds da traffic ed en il gaud. Perquai è in cumbat coordinà indispensabel.

Tar la dumonda 1: La designaziun «plan d'acziun chantunal» na vegn betg duvrada. Tenor il conclus da la Regenza (CR) dals 9 da matg 2000 (prot. nr. 798/2000) è l'Uffizi per la natira e l'ambient (UNA) responsabel per la coordinaziun generala e per l'execuziun da l'Ordinaziun davart la libra emissiun en l'ambient (OLEAmb; CS 814.911). L'onn 2009 ha il UNA adattà – en collavuraziun cun l'Uffizi da gaud e privels da la natira (UGP) – la strategia concernent neofitas invasivas a la OLEAmb ch'era vegnida revedida l'onn 2008. En ils rapports annuals dal UNA davart il tema plantas exoticas invasivas en il Grischun ha lieu – ultra d'ina retrospectiva e d'ina analisa dal svilup – er in process iterativ per validar e per adattar questa strategia. Tenor l'Ordinaziun davart ils pajaments directs a l'agricultura (OPD; CS 910.13) è l'agricultura obligada da cumbatter la derasaziun da plantas problematicas ed uschia er da neofitas sin las surfatschas per promover la biodiversidad (art. 58 OPD). Sche surfatschas vegnan attatgadas excessivamain da plantas problematicas, stuessan questas surfatschas vegnir exclusas da la SUA, quai tenor l'art. 16 da l'Ordinaziun davart la terminologia agricola (OTerm; CS 910.91).

Tar la dumonda 2: L'Uffizi d'agricultura e da geoinformaziun (UAG) ha gia reglà l'onn 2020 – ensemen cun il UNA – l'execuziun correspundenta areguard las incumbensas e las cumpetenzas en in concept d'execuziun. Il concept s'orientescha directamain al mussavia da la AGRIDEA, a l'elavuraziun dal qual il UAG ed il UNA eran medemamain sa participads. Concernent l'infestiun excessiva da neofitas agiunta il UAG – en dependenza da las culturas e da las spezias problematicas preschentas – in termin

per cumbatter cunter l'infestiun resp. in termin da sanaziun. Na vegnan las mesiras betg realisadas u na mussa il cumbat nagin effect, alura smanatscha la finala l'exclusiun da la SUA e la perdita dals pajaments directs per las surfatschas pertutgadas.

Tar la dumonda 3: Areguard la SUA han l'onn 2020 il UNA ed il UAG fixà mesiras, process e circulaziuns da las infurmaziuns correspundents tranter omadus uffizis e documentà quai en il concept d'execuziun menziunà qua survat. Ils posts da servetsch chantunals pertutgads (UNA, Uffizi da vischnancas, Uffizi da chatscha e pestga, Uffizi da construcziun bassa, Uffizi da construcziun auta, Plantahof, Museum da la natira dal Grischun) sa participeschan en la gruppa da lavur per neobiota invasiva dal Grischun (AGIN GR).

Tar la dumonda 4: Cun il CR dals 31 da matg 2011 (prot. nr. 514/2011) è il UNA vegnì incumbensà d'installar ina rait da persunas da contact communalas per neofitas invasivas (PCNI). Questas var 80 persunas da contact designadas da las vischnancas vegnan scoladas regularmain e survegnan las infurmaziuns las pli actualas davart quest tema en furma d'ina newsletter davart neobiota. Adina dapli vischnancas han gia relaschà in concept communal davart il management da las neofitas incl. in pachet da mesiras u èn s'occupadas cun l'elavuraziun d'in tal concept (43 avant maun/21 en elavuraziun; stadi dal favrer 2023). Actualmain cumpiglian tant la Lescha davart la protecziun da l'ambient (LPAmb; CS 814.01) sco er la OLEAmb en emprima lingua mo il tractament intenziunà cun organissemes en l'ambient.

Correspondentamain pon expensas per las mesiras preventivas e da cumbat mo vegnir legitimadas sur il princip da la prevenziun (art. 1 al. 2 LPAmb). Sin basa da la consultaziun dals uffizis per la revisiun da la LPAmb en il sector neobiota che ha già lieu, vegn spetgada ils proxims onns in'obligaziun d'annunzia, da mantegniment e/u da cumbat per singulas spezias exoticas invasivas. Sin plaun federal mancan oz las basas giuridicas per ordinar – ordaifer la SUA ed ordaifer las surfatschas da biotop (territoris per la protecziun da la natira) – da cumbatter la neobiota. Da limitar la derasaziun da plantas problematicas e da neofitas po dentant mo reussir, sche quelas na vegnan betg mo cumbattidas sin las surfatschas menziunadas, mabain er activamain ordaifer tut las partidas pertutgadas (chantun, vischnancas, persunas privatas).

En num da la Regenza

Il president:

Peter Peyer

Il chancelier:

Daniel Spadin